

Toelichting BenW-adviesnota

Onderwerp: Regionaal Programma volwassenen Educatie 2018-2019	Afdeling/team:	Werk, Inkomen en Zorg
	Afdelingshoofd:	Bremmers, P.H.M.
	Auteur:	Broek, van den M.
	Datum vergadering:	18 september 2017

1. Aanleiding

Uit recent landelijk onderzoek is gebleken dat ongeveer 8-11% van de Beeselse bevolking tussen de 15 en 65 jaar tot de doelgroep laaggeletterden behoort. Laaggeletterd is een term voor mensen die grote moeite hebben met lezen, schrijven en/of rekenen. Mensen die laaggeletterd zijn, zijn niet perse analfabeet maar beheersen de Nederlandse taal niet op het voor participatie gewenst niveau (minimaal niveau A2). Het Beeselse nivo is gelijk aan het landelijk gemiddelde van 8-11%.

Om in te spelen op deze problematiek hebben gemeenten steeds meer vrijheid gekregen om naar eigen inzicht in te zetten op de vermindering van laaggeletterdheid. Met ingang van 1 januari 2015 is de Wet Educatie Beroepsbevolking (WEB) gewijzigd:

- Gemeenten zijn niet langer verplicht de middelen voor volwasseneneducatie bij het ROC te besteden en deze middelen worden per arbeidsmarktregio gebundeld uitgekeerd aan de contractgemeente. Na een geleidelijke afbouw vanaf 2015 is met ingang van 2018 de gedwongen 'winkelnering' van taaltrajecten bij ROC's volledig losgelaten. Dat betekent dat gemeenten vanaf 2018 voor het volledige budget zelf keuzes kunnen maken tussen aanbieders van taal- en rekentrajecten.
- Gemeenten dienen een regionaal programma educatievoorzieningen vast te stellen. Op dit moment kennen we een Regioplan 2016-2017.

Dit voorstel ziet toe op het vaststellen van het regionaal programma educatievoorzieningen inzake de WEB voor de jaren 2018 en 2019. Het regioplan fungeert als kaderstelling bij de inkoop van formele (digi-) taal en rekentrajecten voor de gemeenten Beesel, Bergen, Gennep, Horst a/d Maas, Peel en Maas, Venray en Venlo. Binnen de WEB wordt onderscheid gemaakt tussen een 'formeel aanbod' van taaltrajecten en een 'non-formeel' aanbod van taaltrajecten. Een *formeel aanbod* is een georganiseerd aanbod waarvoor deelnemers ter afronding een diploma of certificaat krijgen dat door het ministerie van OCW wordt erkend. Een *non-formeel aanbod* valt buiten de reguliere en erkende opleidingen en sluit niet per definitie af met een erkend diploma volgens de WEB. Een non-formeel aanbod kan bijv. worden verzorgd door particuliere aanbieders, maar ook door bijvoorbeeld bibliotheken of vrijwilligersorganisaties.

In de regio hebben we de intentie om 50% van het beschikbare (regionale) budget aan te besteden voor formele trajecten. Het bijgaand Regionaal Programma volwassenen Educatie 2018-2019 dient daarvoor als grondslag. Bergen en Gennep vormen daarbij een uitzondering en hebben geen rol in de aanbesteding. Zij kiezen ervoor de WEB-middelen, vanwege de aanzienlijke geografische afstanden en het geringe volume, lokaal in te kopen. De overige gemeenten (Beesel, Horst a/d Maas, Peel en Maas, Venlo en Venray) hebben de intentie om een 2-jarige raamovereenkomst af te sluiten met één aanbieder, die vervolgens 2 maal met 1 jaar kan worden verlengd. Voor de besteding van de overige 50% van het budget staat het gemeenten vrij deze naar eigen inzicht in te zetten. Om de samenwerking

met de regiogemeenten op dit thema in de regio vorm te geven, wordt, evenals voorgaande jaren, voorgesteld om tot ondertekening van het samenwerkingsconvenant over te gaan. Het eerdere convenant is hiertoe geactualiseerd.

2. Uitgangssituatie en doelstelling

Een kwalitatief goed 'formeel aanbod' van taaltrajecten in de regio Noord-Limburg gericht op het verbeteren van de Nederlandse taal en rekenvaardigheden, bedoeld voor laaggeletterde Nederlanders en niet inburgeringsplichtige migranten, zodat ook deze kwetsbare inwoners kunnen meedoen.

3. Rol gemeente en visie en strategie participatie

Door inwoners in de gelegenheid te stellen om de taalvaardigheid te ontwikkelen bevorderen wij de participatie. Meer mensen worden betrokken bij de visie als men hier kennis van kan nemen.

4. Toelichting

Resultaatversterking is het doel van inzet van WEB-middelen; daar waar dit middels samenwerking wordt versterkt, zoeken we actief de samenwerking op, ook regionaal.

Met het beschikbaar hebben van een formele infrastructuur blijft de mogelijkheid om een erkend diploma of certificaat te behalen voor werk of opleiding. Onderwijs met een planmatige, gestructureerde focus biedt de noodzakelijke ondersteuning voor (mogelijke) uitkeringsgerechtigden om verdere stappen op de participatieladder, dan wel op de arbeidsmarkt te kunnen zetten. Daarnaast wordt de doelgroep jongeren apart benadrukt omdat we zien dat kwetsbare jongeren zonder startkwalificatie gebaat zijn bij extra ondersteuning in taal- en rekenvaardigheden. Door een aanbesteding voor een formeel aanbod uit te zetten, wordt gegarandeerd dat dit aanbod vanaf 2018 beschikbaar is voor cursisten, voor wie een diploma of certificaat noodzakelijk is in verband met werk of opleiding. Met het oog op efficiëntie en gelet op de schaalgrootte is het voordeliger hierin als regio gezamenlijk op te trekken. Daar waar lokale initiatieven het totale resultaat versterken, zal dit ook mogelijk zijn. Laatstgenoemde trajecten zijn erg wenselijk voor de lokale aanpak van laaggeletterdheid.

Het nieuwe regioplan 2018-2019 komt tegemoet aan de gewijzigde wet- en regelgeving.

Het Regionaal Programma volwassenen Educatie (RPE) is een uit de wet voortvloeiende verplichting. Daarbovenop vereist ook het recentelijk aangescherpte Europese aanbestedingsbeleid een duidelijk kader voor het stellen van regionale aanbestedingscriteria. Het geactualiseerde RPE komt tegemoet aan beide bepalingen. Het beschikbare budget is binnen de wettelijk voorgeschreven bestedingsdoeleinden breed inzetbaar, daarom is met dit plan het bestaande kader aangescherpt:

- Onze aanpak is intensiever gericht op het stimuleren en faciliteren van een sterkere en integrale samenhangende infrastructuur samen met lokale en regionale (educatieve) partners teneinde meer laaggeletterde inwoners daadwerkelijk te bereiken. Naast taal en rekenen is daarbij ook aandacht voor digitale vaardigheden.
- Verbinding met het Sociaal Domein is noodzakelijk, met name omdat de ervaring leert dat de doelgroep autochtone laaggeletterden moeilijk te bereiken zijn. We zetten samen met de regionale en lokale taalaanbieders extra in op voorlichting, alsmede op kennisontwikkeling bij de sociaal-domein-professional. In de lokale vertaling krijgt de verbinding met sociaal domein een prominente plaats.

- Om het educatiebeleid beter aan te laten sluiten op de transformatie naar een participatie-samenleving, worden - in afnemende prioriteit- tot doelgroepen van het regionale educatieprogramma verklaard:
 - (mogelijke) uitkeringsgerechtigden met een te laag taalniveau om te participeren op de arbeidsmarkt;
 - Jongeren met of zonder uitkering met een te laag taalniveau, waardoor zij geen startkwalificatie kunnen behalen;
 - Inwoners met een te laag taalniveau om te participeren in de maatschappij.

Het gestelde aanbestedingsbudget is toereikend voor een breed formeel aanbod.

Met een keuze voor 50% van de beschikbare middelen wordt enerzijds voldoende budget 'in de aanbesteding' gebracht om het aantrekkelijk te maken voor aanbieders om hierop te reageren en blijft er anderzijds voldoende budget over voor non-formele trajecten. Indertijd is gekozen voor een looptijd van 2 jaar omdat toen nog de verwachting was dat het Rijk vanaf 2018 voor een nieuwe financieringssysteem zou kiezen. Inmiddels is duidelijk dat de WEB-financiering vooralsnog op de oude wijze voortgezet wordt. Zowel om die reden als ten behoeve van het hebben van een kader voor inkoop van dienstverlening na 2017 is er een nieuw RPE nodig.

Er wordt met het nieuwe RPE 2018-2019 ook een nieuw samenwerkingsconvenant voorgesteld.

Omdat het vaststellen van het RPE in beginsel een exclusieve bevoegdheid van de centrumgemeente is, wordt ter bevordering van de onderlinge verbondenheid tussen de gemeenten op dit programma, evenals bij het RPE 2016-2017, een nieuw samenwerkingsconvenant voorgelegd. Het nieuwe convenant is gebaseerd op het eerdere convenant. De aanpassingen betreffen voornamelijk de gewijzigde situatie met betrekking tot de gedwongen winkelnering bij het ROC. Het samenwerkingsconvenant biedt gemeente Venlo ook de mogelijkheid om een aanbestedingstraject voor het formele aanbod uit te zetten namens de regio.

5. Visie Blij in Beesel

Door het verminderen van de taalachterstand in onze gemeente stimuleren wij het meedoen van burgers. Dit past in de visie van Blij in Beesel.

6. Integrale afstemming

Naast de inzet op de formele educatie is de lokale inrichting van een non-formeel aanbod in ontwikkeling. Hierbij werken wij samen met diverse lokale partners. Op een later moment ontvangt hierover de informatie.

- a. Communicatief (denk aan: Gemeente Info, pers, website, klantenbalie en Apropas)

Informatie over de aanbesteding zal worden geagendeerd voor het Regionaal Portefeuillehoudersoverleg Sociaal Domein van oktober 2017.

- b. Financieel

Het verwachte WEB-budget (2018) voor de regio Noord-Limburg (m.u.v. Bergen en Gennepe) bedraagt € 760.010.

Hiervan wordt € 380.005 ingezet ten behoeve van de aanbesteding. Voor Beesel hebben we het dan over een aandeel van circa € 20.000 welke wordt gedekt uit de integratie uitkering WEB. De aanbestedingsvorm is een openbare, en dekt de jaren 2018 en 2019, met mogelijkheden tot verlenging tot 2021.

c. Juridisch

In het convenant is gesteld dat 50% van het beschikbare WEB-budget door de gemeenten Venlo, Venray, Horst aan de Maas, Peel & Maas en Beesel beschikbaar wordt gesteld aan de contactgemeente Venlo voor de inkoop van formele trajecten middels een aanbesteding. Voor deze inkoop en alle hiermee samenhangende handelingen wordt middels het aangaan van dit convenant door de betreffende gemeenten een volmacht gegeven aan contactgemeente Venlo.

d. Collegeprogramma

Niet van toepassing.

e. Risico's

Om met ingang van 1 januari 2018 te beschikken over een 'formele aanbieder' van taaltrajecten, dient al in september 2017 de aanbesteding te worden gepubliceerd. Indien de gestelde reactietermijnen binnen het aanbestedingsproces niet worden bereikt kan er geen nieuwe instroom van cursisten plaatsvinden. Daarnaast lopen de trajecten van de bestaande aanbieder (Gilde Opleidingen) af. Cursisten die in een later stadium (gedurende het 4de kwartaal) zijn ingestroomd kunnen het traject niet meer voltooien. Een aanvullende inkoop van doorlopende trajecten bij Gilde Opleidingen in 2018 behoort echter tot de mogelijkheden. Daarmee wordt geborgd dat lopende trajecten kunnen worden voltooid.

7. Toegankelijkheid

Door de inwoners in de gelegenheid te stellen om de taalvaardigheid te ontwikkelen vergroten wij de toegankelijkheid tot informatie die wij als gemeente verstrekken.

8. Voorstel / advies

1. Het regionaal programma volwassenen educatie "WEB regionaal programma Volwassenen Educatie 2018-2019" vast te stellen.
2. Het 'Samenwerkingsconvenant Regionaal Educatieprogramma' aan te gaan voor de periode van 2018 - 2019.